

Stanje sigurnosti na području PU splitsko-dalmatinske u 2021. godini

Stanje sigurnosti na području Policijske uprave splitsko-dalmatinske prezentirat ćemo u nastavku kroz statističke podatke koji se odnose na stanje kriminaliteta, javnog reda i mira, prometa i poslove granične policije u 2021. godini.

O angažiranosti policije i o tome kolika su očekivanja građana, govori podatak da smo tijekom 2021. godine evidentirali **49 989 dojava** građana koji su tražili pomoć policije, izlazak na teren i poduzimanje mjera i radnji iz nadležnosti policije.

Javni red i mir te drugi prekršaji iz nadležnosti MUP-a

Tijekom i 2021. godine procesuirano je ukupno 2513 prekršaja protiv javnog reda i mira (za 15% manje u odnosu na 2020. godinu), te 8058 ostalih prekršaja iz nadležnosti policije. Najveći broj prekršaja protiv javnog reda i mira počinjen je svađom ili vikom - 1060 i drskim ponašanjem - 491 prekršaj.

U odnosu na 8058 ostalih prekršaja iz nadležnosti policije, najveći broj prekršaja evidentiran je iz Zakona o suzbijanju zlouporabe droga - 1465, Zakon o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti - 1280, Zakona o zaštiti od nasilja u obitelji - 791, Obiteljskog zakona - 281, Pomorski zakonik - 593 prekršaja.

Oštećenje komunalne opreme i grafiti neprimjerenog sadržaja oblik su vandalizma primjetan u gotovo svim urbanim sredinama. Pojava vandalizma šalje negativnu sliku o gradu i građanima pa je zajednički interes reagirati uklanjanjem posljedica ali i pronalaženjem počinitelja. Paljevine kontejnera najčešći su oblik neprihvatljivog ponašanja, a nakon dužeg istraživanja u 2021. godini uhićen je višekratni povratnik odgovoran za preko 100 zapaljenih kontejnera. Pojava ovim kriminalističkim istraživanjem nije uklonjena, iako je intenzitet značajno smanjen. Obijest i mladalački bunt najčešći su okidač kod ove pojave, pa je proaktivnim pristupom svih za kvalitetu življenja suodgovornih počevši od obitelji, zajednice, škole i upravljačkih struktura na svim razinama, važno djelovati na razvoju svijesti o šteti za zajednicu ali i posljedicama sudskih postupaka za počinitelje neprihvatljivog i kažnjivog ponašanja.

Službenici policije angažirani su u svim Vijećima za prevenciju kriminaliteta u Splitsko-dalmatinskoj županiji, Odboru za sigurnost i drugim međuresornim tijelima, sa ciljem potpore realizaciji svih ciljeva specifičnih za područje grada, općine, županije iz nadležnosti partnera koji sudjeluju.

Javna okupljanja

Tijekom 2021. godine osiguravali smo 1664 javna okupljanja, a pomoć prilikom izvršenja odluke drugim tijelima pružili smo u 337 slučajeva.

Na gradskom stadionu u Poljudu organiziran je i niz nogometnih utakmica koje su i prema kriterijima nogometnih organizacija, procijenjene događanjima visokog ili srednjeg rizika, bilo zbog međunarodnog značaja, prisutnosti gledatelja u gotovo popunjenom kapacitetu ili povijesti sukoba navijačkih skupina. Posebno su organizacijski zahtjevne službene kvalifikacijske utakmice reprezentacije, koje su zahvaljujući i iznimnom angažmanu službe protekle u sigurnom okruženju.

Promet

U 2021. godini smo nastavili uporno i dosljedno provoditi ciljane aktivnosti usmjerene na neprihvatljiva ponašanja koja uzrokuju najveći broj prometnih nesreća: alkoholizirani vozači, neprilagođena i nedopuštena brzina, nekorištenje pojasa i uporaba mobitela tijekom vožnje.

Usmjeravanjem rada na sankcioniranje ključnih prekršaja, 2021. god. u prometu je zatečeno i procesuirano preko 4000 alkoholiziranih vozača, više od 10 000 nekorištenja sigurnosnog pojasa i više od 6 000 prekršaja nepropisnog korištenja mobitela i ne korištenja zaštitne kacige.

Uz aktivan rad po poslovima policije, s ciljem poticanja partnerskog pristupa i koordiniranog rada svih, za kvalitetu životnog okruženja, nadležnih, a prije intenzivne ljetne turističke sezone, inicirali smo i proveli preventivnu akciju usmjerenu na poboljšanje stanja sigurnosti u prometu naziva „Smanji brzinu i guštaj u litu“. Pozitivan efekt akcije i poruke koje su proizišle iz aktivnosti odrazile su se na stanje sigurnosti u prometu. Doprinos sigurnosti prometa prepoznali su i u Hrvatskoj udruzi menadžera sigurnosti pa je projekt PU SD i partnera nagrađen posebnim priznanjem struke za 2021.- Hrvatska velika nagrada sigurnosti u kategoriji „Partnerstvo u sigurnosti-inicijativa godine“

Također, drugu godinu za redom provodimo i preventivnu akciju „Netko te čeka“ usmjerenu na populaciju mladih sa ciljem osvješćivanja u odnosu na rizike u prometu, a s intenzivnim radom u domeni sigurnosti prometa na cestama nastavili smo i početkom 2022.godine provođenjem ciljanih aktivnosti nadzora i kontrole prometa na području čitave uprave.

Broj smrtno stradalih u prometnim nesrećama prošle godine **najmanji je broj poginulih od kada se analize i statistike stradalih u prometnim nesrećama uopće vode u postojećem ustroju županija i PU na području Republike Hrvatske. U 20 prometnih nesreća smrtno su stradale 22 osobe.**

U odnosu na 2020. godinu, broj prometnih nesreća u porastu je za gotovo 20% kao i broj lakših tjelesnih ozljeda sudionika u nesrećama, što jasno ukazuje na povratak intenzivnog prometa nakon ukidanja modela zatvaranja društva uslijed COVID epidemije kako je to bilo karakteristično u dijelu 2020.godine.

Unatoč činjenici kako statistike u odnosu na referentnu 2019. ukazuju na zadovoljavajuće stanje, zaključak je kako postoji jasno izražena potreba nastaviti i unaprijediti integralni pristup dionika odgovornosti, posebice u segmentu prevencije kroz programe za ciljane skupine, infrastrukturne intervencije, angažman civilnog društva, lokalnu zajednicu i upravljačke strukture u lokalnoj i regionalnoj samoupravi.

Prevenција

Veliki značaj u PU splitsko-dalmatinskoj pridaje se prevenciji kriminaliteta i neprihvatljivih ponašanja, koja za cilj ima razviti model funkcionalnog partnerstva za sigurniju zajednicu. Aktivnosti prevencije u 2021.godini pratile su realizaciju strateških prioriteta policijske uprave uz naglasak na problematiku obiteljskog nasilja, zaštitu rizičnih skupina i sigurnost u turističkoj sezoni.

Odjel prevencije proveo je 10 preventivnih projekata i 14 preventivnih program te 7 nacionalnih projekata i kampanja, pripremljenih za različite društvene skupine ili kategorije naročito osjetljivih i ranjivih skupina građana. I ove godine na našem području u sklopu međunarodne suradnje boravili su i radili strani policijski službenici, ukupno njih 20 iz šest europskih zemalja.

Aktivnim sudjelovanjem u planiranju, organizaciji i radu formiranih Vijeća za prevenciju kriminaliteta na području SDŽ i Odbora za sigurnosti Splitsko-dalmatinske županije, predstavnici policijskih postaja i PU SD doprinose smislenom partnerskom povezivanju u interesu optimalnog korištenja raspoloživih resursa, znanja i vještina partnera. Cilj je partnerstva unaprijediti objektivno stanje sigurnosti, osjećaj sigurnosti i povjerenja u rad aktera suodgovornih za sigurnost kao kvalitetu životnog okruženja.

Ustrajući na promicanju partnerstva u sigurnosti i razmjeni dobre prakse, kao i prikupljanju iskustava drugih sredina, zajedno sa Odborom za sigurnost SDŽ, gradovima Splitom, Solinom i općinom Klis, PU SD sudjeluje kao inicijator i partner u organizaciji međunarodne konferencije Sigurnost povijesnih gradova, održane početkom studenog u Solinu. Konferenciju organiziraju Udruga policijskih djelatnika i umirovljenika MUP-a – IPA Split i Hrvatska udruga povijesnih gradova.

I u ovim specifičnim uvjetima i uz poštivanje epidemioloških mjera, realizirana je edukacija za 1053 učenika, 167 roditelja i 55 obrazovnih djelatnika, vezano uz sigurnosti u prometu, rizičnih ponašanja i sigurnosti na internetu. Naglasak je bio na korištenju aplikacije „Sefetyne“ revizijom instaliranja na stancima svih obrazovnih ustanova, ažuriranjem kviza znanja i novih sadržaja iz područja zaštite osobnih podataka i tolerancije.

U želji da se približimo građanima policijski službenici koristili su mobilni preventivni centar policije i njima obilazili sva mjesta u Splitsko-dalmatinskoj županiji, bili smo prisutni u centru grada i tijekom Adventa, a u uredu Druge policije postaje koji su otvoreni krajem godine u Postrani, jednom tjedno je na raspolaganju građanima policijski službenik Odjela prevencije koji je i savjetnik za sigurnost.

Poslovi granične, pomorske i aerodromske policije

Na poslovima granične kontrole i zaštite državne granice policijski službenici PU SD angažirani su na kopnu (cca 140 km granice sa BiH), moru (196 NM) i u zračnim lukama Split i Brač. Prilikom provedbe granične kontrole u zoni graničnih prelaza, otkriveno je 284 slučaja krijumčarenja, različitih načina počinjenja. Isto tako, u zaštiti državne granice izvan graničnih prelaza i u dubini područja RH, otkriveno je 96 slučajeva krijumčarenja. Najčešće se krijumčare proizvodi iz kategorije visokotarifne robe (alkohol, duhan i duhanski proizvodi), različite vrste ostale robe u količinama i na način koji nije zakonit, oružje svih vrsta, droga i osobe.

Ukupni promet putnika preko GP (ulaz-izlaz) za 2021.g.

Kopno	5 011 818
Zrak	1 500 895
More	240 894
UKUPNO	6 753 607

Ukupan broj prekršaja iz Pomorskog zakonika je 539 od čega se u **214 slučajeva radilo o kršenju odredbi Pomorskog zakonika vezanih uz glisiranje.**

Poslovi kriminalističke policije

U 2021. godini evidentirali smo ukupno 5389 kaznenih djela, što je za 8% više od 2020. godine. Činjenica je kako broj kaznenih djela iz domene općeg kriminaliteta u koji spada i najzastupljeniji imovinski kriminalitet stagnira, dok sa druge strane bilježimo statistički bolji

zahvat u domeni organiziranog i gospodarskog kriminaliteta. Kriminalitet povezan sa zlouporabom droga, u prekršajnoj i kaznenoj sferi strateški je prioritet PU SD čemu svjedoči niz kriminalističkih istraživanja, prodor službe u tamnu brojku kriminaliteta i struktura počinitelja prijavljenih za složenije slučajeve i teže oblike.

Ovakav trend ukazuje i na sve bolju povezanost te koordinaciju sa Službom za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta, kao i sa drugim partnerskim institucijama značajnim za cjelovitu realizaciju kriminalističkih istraživanja i preventivnih aktivnosti.

Posebnu pozornost javnosti i medija izazvali su slučajevi iz domene kaznenih djela protiv života i tijela (kroz kriminalistička istraživanja razriješeni su svi slučajevi ubojstva i pokušaja ubojstva u 2021.).

Za sada nerazriješena dva slučaja paljevina u javnoj garaži na Pujankama predmet su aktivnog kriminalističkog istraživanja. Paralelno sa kriminalističkim istraživanjem, službenici za prevenciju ureda načelnika PU SD i mjesno nadležne I. policijske postaje u Splitu, pokrenuli su aktivnosti u zajednici, usmjerene na realizaciju mjera situacijske prevencije, unaprjeđenje infrastrukture i uspostavu problemske komunikacije sudodgovornih za sigurnost i zainteresiranih građana. Cilj problemom potaknutog partnerstva je povratiti osjećaj sigurnosti kvalitetnijom brigom o ljudima i prostoru, sa svih razina odgovornosti institucija i upravljačke strukture u lokalnoj samoupravi.

Opći kriminalitet

Tijekom 2021. god. dogodila su se četiri ubojstva i sedam pokušaja ubojstava. U svim slučajevima dovršena su kriminalistička istraživanja i protiv počinitelja su podnesena kaznene prijave, te su privedeni pritvorskom nadzorniku. Bilježimo manji broj kaznenih djela Teška tjelesna ozljeda (evidentirane su 82 Teške tjelesne ozljede, od čega su 74 djela riješena i počinitelji su prijavljeni).

U odnosu na teška kaznena djela, skoro u svim segmentima bilježimo smanjenje - ubojstava je manje za 33%, pokušaja ubojstava za 41% manje, teških tjelesnih ozljeda bilježimo 6% manji broj. Više je prijavljenih silovanja, a dobrim pokazateljem rada držimo činjenicu kako su u svih 22 slučaja počinitelji utvrđeni i procesuirani, te nisu zabilježeni slučajevi serijskih kaznenih djela koji bi izazvali pozornost i uznemirenje javnosti.

Imovinski kriminalitet

Ukupan broj imovinskih kaznenih djela na istoj je razini kao i u 2020.godini, a znatno niži u odnosu na 2019., godinu prije epidemije COVID 19, unatoč evidentnom povratku turističkog prometa i izostanku situacija potpunog zatvaranja karakterističnih za epidemiju COVID 19 u 2020. godini. Ove godine ukupno smo evidentirali 2082 imovinskih kaznenih djela uz stopu razriješenosti od 46 %.

Nakon analize strukture imovinskog kriminaliteta, kao značajan podatak ističe se broj kaznenih djela razbojništva specifičnog po sadržaju nasilja u izvršenju djela. Naime, tijekom 2021.godine evidentirali smo **44 razbojništva** što je **za 43,6% manje od 2020.godine**. Ovim smanjenjem broja KD, uz činjenicu kako su izostali i složeni oblici KD sa težim posljedicama, a postotak razriješenih KD viši od 50%, nastavlja se pozitivan trend kod KD sa značajnim utjecajem na osjećaj sigurnosti u životnom okruženju.

Tijekom 2021.godine također bilježimo i pad broja **drskih krađa**. Evidentirali smo 21 kazneno djelo te vrste, što je za **41% manje nego u 2020.godini, kao i pad broja teških krađa za 5%**.

U odnosu na 2020.godinu u 2021. bilježimo 47% manje provala u domove dok je ukupan broj provala u odnosu na 2019. gotovo dvostruko manji.

Kriminaliteta droga

Tijekom 2021.godine policijski službenici su ostvarili **1651** zapljena različitih vrsta droge, te su podnesene **192 kaznene prijave** vezano uz kazneno djelo Neovlaštena proizvodnja i promet drogama.

Pronađeno je i oduzeto:

- 138 kilograma i 495 grama droge marihuana,
- 8 kilograma i 133 grama heroina,
- 5 kilograma i 966 grama kokaina
- 1 kilogram i 856 grama hašiša
- 46 kilograma i 986 grama amfetamina
- 568 stabljika marihuane.

Možemo svakako konstatirati kako je nastavljen trend uspješnosti u borbi protiv kriminaliteta droga kojeg predvodi Službe kriminaliteta droga uz sudjelovanje djelatnika iz policijskih postaja i Interventne jedinice policije.

Nasilje u obitelji

Tijekom 2021.godine evidentirano je 264 kaznena djela Nasilja u obitelji što je u razini s 2020 godinom (za 1% manje u odnosu na 2020). Svi počinitelji ovog kaznenog djela su kriminalistički obrađeni, procesuirani i prijavljeni nadležnom Državnom odvjetništvu.

U odnosu na prekršaj iz Zakona o zaštiti od nasilja u obitelji evidentirali smo ukupno 791 prekršaj, što blagi porast u odnosu na 2020.godinu za 7%.

Uz provođenje kaznenih postupaka i procesuiranje počinitelja ovih kaznenih djela i prekršaja, dodatno smo razvili i unaprijedili suradnju s sa svim institucijama koja su involvirana u ovu problematiku.

Posebnu ulogu u prevenciji nasilja i svih drugih anomalija povezanih sa obitelji i maloljetnicima ima aktivna suradnja službenika prevencije i službenika specijalističkih linija rada u postajama i kriminalističkoj policiji. Međuresorna suradnja ostvarena je i sa svim značajnijim partnerima na lokalnoj i regionalnoj razini.

STATISTIČKI PREGLED STANJA SIGURNOSTI ZA PU SD u 2021.godini

	Prijavljena kaznena djela				Razriješena k.d.			
	Broj djela			2021./20.	Broj djela			2021./20.
	2019.	2020.	2021.		2019.	2020.	2021.	
OPĆI KRIMINALITET UKUPNO	3296	2842	3013	6%	1449	1698	1833	8%
IZ OPĆEG KRIMINALITETA								
Ubojstva	5	6	4	-33,3%	5	6	4	-33%
Ubojstva - pokušaj	17	12	7	-41,7%	15	11	7	-36%
Teške tjelesne ozljede	94	88	82	-6,8%	75	80	74	-8%
Razbojništva	113	78	44	-43,6%	43	44	23	-48%
Drške krađe	69	36	21	-41,7%	22	22	11	-50%
Provale	810	496	470	-5,2%	193	163	171	5%

Napad na službenu osobu	5	10	6	-40%	5	10	6	-40%
KRIMINALITET U PROMETU	173	166	165	-0,6%	166	163	162	-0,6%
SUZBIJANJE TERORIZMA	7	5	7	40%	7	3	7	133,3%
GOSPODARSKI KRIMINALITET	681	480	611	27,3%	677	480	607	26,5%
ORGANIZIRANI KRIMINALITET	116	129	209	62%	114	121	206	70,2%
KRIMINALITET DROGA	186	216	192	-11,1%	186	216	192	-11,1%
MALOLJETNIČKI KRIMINALITET	579	989	1048	6%	571	981	1044	6,4%
UKUPNO KAZNENIH DJELA	5120	4948	5389	8,9%	3228	3720	4101	10,2%

Temeljem prezentiranih relevantnih pokazatelja, možemo reći kako je stanje sigurnosti na području Splitsko-dalmatinske županije na zadovoljavajućoj razini.

Svakodnevnim praćenjem i analizom pojedinih događaja, kao i aktivnim uključivanjem u rješavanje, kako situacija koje su u nadležnosti policije, tako i općenitih društvenih problema, želimo građanima pružiti zaštitu, ali i potporu u svakodnevnom životu.

Aktivna, funkcionalna partnerstva sudodgovornih za kvalitetu življenja, uz dobre statističke pokazatelje doprinose osjećaju sigurnosti koji nije uvijek na razini pokazatelja.